

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 5507
Ημερομ. Κατάθεσης: 28/6/2024



Αθήνα, 28 Ιουνίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Εσωτερικών

ΘΕΜΑ: Αδιαφορία των κρατικών αρχών για την παρουσία μεγάλου αριθμού αλόγων στον Υμηττό και τα σοβαρά προβλήματα που έχουν προκληθεί

Όπως έχει γίνει γνωστό σε κρατικούς και αυτοδιοικητικούς φορείς, στην περιοχή του Δήμου Κρωπίας, στις παρυφές του Υμηττού, έχουν εδώ και χρόνια εγκαταλειφθεί στην τύχη τους δεσποζόμενα άλογα που ο σημερινός αριθμός τους, κατόπιν ανεξέλεγκτης αναπαραγωγής και πολλαπλασιασμού τους, ξεπερνά τα 100 και αναμένεται να αυξηθεί. Τα άλογα αυτά μέχρι πρότινος ζούσαν υποσιτισμένα και αφυδατωμένα, κυκλοφορούσαν ελεύθερα προς αναζήτηση τροφής, ενώ είχαν εντοπιστεί μέχρι τη λεωφόρο Βάρης-Κορωπίου, καθώς και κοντά σε μεγάλα ιδιωτικά σχολεία της περιοχής.

Το πρόβλημα είναι γνωστό τουλάχιστον από το 2021 τόσο στον Δήμο Κρωπίας όσο και στην Περιφέρεια Αττικής, η οποία μάλιστα διενήργησε και αυτοψία στις 22 Απριλίου 2021 (έγγραφο με αριθ. πρωτ. 322431/22-4-21). Καμία ενέργεια δεν φαίνεται να ακολούθησε την αυτοψία που ανέφερε ήδη από τότε την ύπαρξη 65 αλόγων χωρίς να έχουν εντοπιστεί ζωοτροφές ή εγκαταστάσεις σταβλισμού.

Με νέα αυτοψία τον Απρίλιο 2023 (αριθ. πρωτ. 439245/10-4-2023) διαπιστώθηκε ότι τα άλογα βρίσκονταν σε αγροτική έκταση και σε εγκαταλειμμένα κτίρια παλιάς πτηνοτροφικής βιομηχανίας στη θέση Ραψάνα Υμηττού.

Τον Σεπτέμβριο 2023 συστήθηκε μια τοπική οργάνωση εθελοντών (AMKE Help Horses Ymittos) που ανέλαβε με δικά της έξοδα τη φροντίδα των αλόγων, τη διατροφή και περίθαλψή τους. Προσπαθεί επίσης να ολοκληρώσει ένα πρόγραμμα στείρωσης και τοποθέτησης microchip σε 35 αρσενικούς ίππους με χρηματοδότηση της Περιφέρειας¹, παρά τις σοβαρές καθυστερήσεις πληρωμών εκ μέρους της Περιφέρειας. Ο Δήμος Κρωπίας έχει αναλάβει την παροχή νερού με υδροφόρα στην εγκατάσταση.

Σε κάθε περίπτωση, οι δαπάνες για τη φροντίδα τόσο μεγάλου αριθμού αλόγων είναι ιδιαίτερα υψηλές για οποιαδήποτε εθελοντική οργάνωση, ενώ είναι αδύνατο χωρίς εξωτερική χρηματοδότηση να μισθωθεί χώρος και να υπάρξουν υποδομές κατάλληλες για την ευζωία ενός τέτοιου αριθμού μεγάλων ζώων ή έστω για τον περιορισμό των αρσενικών ίππων.

Η Περιφέρεια Αττικής με σχετικά έγγραφά της² ισχυρίζεται πως τα συγκεκριμένα άλογα είναι μη διαχειρίσιμα αδέσποτα ιπποειδή και σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/429 ορίζονται ως άγρια ζώα, συνεπώς βάσει της Υπουργικής Απόφασης 726/107837/20-4-22 δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της.

¹ Βάσει του υπ' αριθ. πρωτ. 1310258/26-10-23 εγγράφου της Δ/σης Οικονομικών ΠΕ Κεντρικού Τομέα Αθηνών.

² Τα υπ' αριθ. πρωτ. 1074593/8-9-23, 1476744/30-11-23 & 1542532/13-12-23.

Τον Απρίλιο του 2024 εκδόθηκε το πόρισμα αυτεπάγγελτης έρευνας του Συνηγόρου του Πολίτη (αριθ. πρωτ. 347812/15913/2024) από το οποίο προκύπτουν σοβαρές ευθύνες και υποδεικνύονται ενέργειες για τους αρμόδιους φορείς.

Μεταξύ άλλων, ο Συνήγορος του Πολίτη διαπιστώνει ότι κατά την αυτοψία του «τα άλογα ήταν εξαιρετικά φιλικά και αποζητούσαν την ανθρώπινη επαφή» και άρα διαχειρίσιμα και όχι άγρια, ενώ στα περίπου 100 άλογα περιλαμβάνονταν 25 έγκυες φοράδες. Υπήρξε επίσης ενημέρωση ότι τα άλογα πολλαπλασιάζονται ανεξέλεγκτα εις γνώση του φερόμενου ιδιοκτήτη τους, ενώ μόνο ένας μικρός αριθμός αλόγων (5) έχει καταστεί δυνατό να σταβλιστεί σε χώρο που έχει μάλιστα προσωρινά παραχωρηθεί.

Ο Συνήγορος του Πολίτη διαπιστώνει ότι παραβιάζονται τρεις Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/429, 2019/2035, 2021/963) σχετικά με τις εγκαταστάσεις ζώων, την ταυτοποίηση ιπποειδών, τις μεταδοτικές νόσους και την υγεία των ζώων. Κανονισμοί που, ως γνωρίζετε, έχουν καταστεί αυτοδίκαια μέρος της έννομης τάξης της χώρας μας.

Επιπλέον, καταρρίπτεται οποιοσδήποτε ισχυρισμός περί άγριων μη δεσποζόμενων ζώων, καθώς από τον συνδυασμό των παραπάνω Κανονισμών προκύπτει ότι στην προκειμένη περίπτωση έχουμε δεσποζόμενα ιπποειδή (εκτρέφονται από τον άνθρωπο και εξαρτώνται από τον ανθρώπινο έλεγχο για την επιβίωσή τους).

Σύμφωνα με τις Υπουργικές Αποφάσεις που έχουν εκδοθεί για την εφαρμογή των παραπάνω κανονισμών (ΥΑ 726/107837/2022, ΥΑ 1388/324739/2023), για τα ανεπιτήρητα δεσποζόμενα ιπποειδή η Περιφέρεια που έχει τη χωρική αρμοδιότητα είναι υπεύθυνη για την περισυλλογή τους, τη μεταφορά, τη διατροφή και τη φύλαξή τους σε κατάλληλες εγκαταστάσεις.

Ωστόσο, με τη δεύτερη από τις παραπάνω Υπουργικές Αποφάσεις, τη 1388/324739 της 24^{ης} Οκτωβρίου 2023 και το άρθρο 2, τροποποιείται ο ορισμός του ανεπιτήρητου δεσποζόμενου ζώου με τρόπο τόσο στενό που διευκολύνει τις Περιφέρειες να απαλλάσσονται από κάθε ευθύνη. Προκαλείται έτσι ένα νομοθετικό κενό για περιπτώσεις όπως αυτή που μας αφορά εδώ και

το οποίο, εξ όσων γνωρίζουμε, είναι σε γνώση της ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Επιπρόσθετα, η σχετική άποψη του Συνηγόρου του Πολίτη είναι σαφής ως προς την αναφερόμενη διάταξη: Ο νέος ορισμός που δίνεται στο άρθρο 2 της Υπουργικής Απόφασης 1388/324739/2023 είναι αντίθετος στους Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε κάθε περίπτωση, από πουθενά δεν προκύπτει ότι τα συγκεκριμένα άλογα μπορούν να θεωρηθούν άγρια ή ημιελεύθερα ζώα όπως υποστηρίζει η Περιφέρεια Αττικής, καθώς ως τέτοια μπορούν μόνο να λογίζονται «τα είδη που έχουν τη δυνατότητα να προσαρμόζονται στο φυσικό περιβάλλον τους και δεν εξαρτάται η επιβίωσή τους από την ανθρώπινη συνδρομή».

Τέλος, η αυτεπάγγελτη έρευνα του Συνηγόρου του Πολίτη καταδεικνύει ξεκάθαρες συνθήκες κακοποίησης των αλόγων σύμφωνα με τις διατάξεις περί προστασίας των ζώων (άρθρο 24 του ν. 4830/21, που αφορά όλα τα ζώα οποιασδήποτε χρήσης).

Επειδή το πρόβλημα με τα εγκαταλειμμένα άλογα στον Υμηττό συνιστά πρόβλημα κακοποίησης,

Επειδή τα χρονικά περιθώρια είναι ασφυκτικά με δεδομένο το κόστος συντήρησης των αλόγων και την άμεση ανάγκη περιορισμού των αρσενικών ίππων για να ελεγχθεί ο συνολικός πληθυσμός τους,

Επειδή το ζήτημα επιβαρύνει τους κατοίκους της περιοχής και προκαλεί κινδύνους για την ασφάλεια των πολιτών, αλλά και των αλόγων,

Επειδή από το αναφερόμενο ζήτημα προκύπτει εικόνα περιβαλλοντικής υποβάθμισης και εγκατάλειψης του Υμηττού,

Επειδή παρά τις συσκέψεις της εθελοντικής οργάνωσης με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, δεν έχει μέχρι σήμερα πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε ενέργεια για την επίλυση του προβλήματος, τόσο στο Κορωπί, όσο και αλλού στην Ελλάδα, ούτε έχει παρασχεθεί αξία λόγου συνδρομή,

Επειδή η φροντίδα ενός τόσο μεγάλου αριθμού αλόγων και μάλιστα στην περιφέρεια της πρωτεύουσας, αποτελεί αρμοδιότητα δημόσιων αρχών, ενώ στην ευρύτερη περιοχή προέκυψε και σοβαρό πρόβλημα δημόσιας υγείας, όταν εντοπίστηκε ανοιχτός χώρος ρίψης νεκρών αλόγων και σκύλων,

Επειδή το πρόβλημα δεν περιορίζεται στην Αττική, καθώς εκατοντάδες δεσποζόμενα άλογα ανά την Ελλάδα βρίσκονται στην ίδια κατάσταση εγκατάλειψης, προκαλώντας συχνά απελπισία σε φιλόζωους που προσπαθούν να διαχειριστούν ευθύνες της Πολιτείας με δικά τους μέσα,

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί στο μέτρο των αρμοδιοτήτων τους:

- 1) Προτίθενται να διαχειριστούν άμεσα το πρόβλημα που έχει ανακύψει στις υπώρειες του Υμηττού και σε όλες τις πτυχές του (ασφάλεια, ευζωία των αλόγων, δημόσια υγεία, περιβάλλον);
- 2) α) Για ποιο λόγο το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης περιόρισε την έννοια του δεσποζόμενου ιπποειδούς με την αναφερόμενη Υπουργική Απόφαση του 2023; β) Προτίθεται να την τροποποιήσει σε κατεύθυνση που να είναι σύμφωνη με τους Κανονισμούς της ΕΕ και την έννομη τάξη της χώρας;
- 3) Τι μέτρα θα λάβουν ώστε να περισυλλέγονται και να μην κινδυνεύουν ή να αποτελούν κίνδυνο για άλλους, όλα τα ανεπιτήρητα δεσποζόμενα ιπποειδή στη χώρα;
- 4) α) Ποιος ο αριθμός των ανεπιτήρητων δεσποζόμενων ιπποειδών ανά Περιφέρεια; β) Ποιες Περιφέρειες έχουν ανταποκριθεί στις ευθύνες τους για περισυλλογή, φύλαξη, διατροφή και διατήρησή τους;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Ακρίτα Έλενα

Αποστολάκης Ευάγγελος

Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος

Δούρου Ρένα

Ζαμπάρας Μιλτιάδης

Θρασκιά Ουρανία

Καραμέρος Γιώργος

Κόκκαλης Βασίλης

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μάλαμα Κυριακή

Παπαηλιού Γεώργιος

Παππάς Νικόλαος

Πούλου Γιώτα

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γιώργος